

Wie een onbekend restaurant bezoekt, kijkt op internet wat eerdere gasten ervan vonden. Ontwikkel ook zoiets voor raadsleden, opperen **Steven de Jong** en **Merlijn Kerkhof**.

ILLUSTRATIE HAJO

Maak een Iens.nl voor de lokale politiek

Allereerst een bekentenis: de gemeenteraadsverkiezingen staan voor de deur en wij hebben geen idee wat onze lokale volksvertegenwoordigers de afgelopen jaren voor ons betekend hebben. Sterker, we kennen ze niet eens.

Wederom dreigen we onze keuze te laten afhangen van het landelijke beeld. We rekenen de lokale VVD of PvdA af op wat Rutte en Samsom hebben gedaan. Echt lokale partijen, zoals De Groenen Amsterdam-West of Stadspartij Leefbaar Utrecht, laten we voor wat ze zijn.

Misschien hadden we de raadsleden wat beter moeten volgen. Een debat op het stadhuis bijwonen, een inspraakavond bezoeken, een buurtkrant lezen. Waarom deden we dat niet? Heel simpel: geen tijd, geen zin. *All politics is local*, zeggen ze in Amerika. Nou, niet voor ons. De landelijke kranten die wij lezen en de nieuwsprogramma's waarnaar wij kijken, maken zich niet druk om het noodlijdende filmhuis een straat verderop.

Fysiek leven wij in onze buurt, maar op informatiegebied wonen wij op het Binnenhof. Geert, Diederik, Mark en Alexander zijn onze kibbelende buurtvaders. Voorafgaand aan Kamerverkiezingen volgen we hun debatten en lezen we de commentaren over hen. Eenmaal in het stemhokje kunnen we hun standpunten over heikele kwesties dromen. Bij raadsleden niet: we weten niet wat er om de hoek speelt, laat staan de standpunten erover. Ter voorbereiding op dit artikel hebben

we ons natuurlijk wel laten informeren. Dit moet ons van het hart: wat is die lokale politiek heerlijk concreet. Zo wil GroenLinks Utrecht 25 kilometer aan fietspaden, de Oude Gracht autovrij, maximaal vier weken wachttijd voor schuldhulpverlening, 6.000 vieze auto's vervangen door schone exemplaren en minimaal 10.000 zonnepanelen op de daken. Al ben je een subsidiehatende SUV-rijder, dan nog zou je GroenLinks belonen voor zo veel helderheid. Dáár kunnen we de partij op afrekenen, tot op de dakpan nauwkeurig.

Wie zich serieus verdiept in lokale programma's zal merken dat lokale politiek er wel degelijk toe doet. Banen scheppen, eenzaamheid bestrijden, criminaliteit terugdringen – bij uitstek thema's waarop een lokale bestuurder succes kan boeken. Lokale kwesties zijn vaak politiek kleurloos: je hoeft niet rechts of links te zijn om belang te hechten aan schone straten, goede studentenhuisvesting, hondenuitlaatplaatsen of een nieuwe rotonde.

Waar wachten we nog op

Het probleem is dat we (nog) niet op een eenvoudige, snelle manier aan goede informatie kunnen komen over de lokale politiek. Een landelijke website voor de gemeenteraden is wat we nodig hebben. Laten we een voorbeeld nemen aan de manier waarop we een restaurant boeken. Daarvoor hebben we Iens.nl. Voeren we een naam in, dan komen er reacties als deze tevoorschijn: 'Tafel was vies, lag vol saus,

WIJ WILLEN NIET STEMMEN OP EEN RAADSLID BIJ WIE JE IN SLAAP VALT

maar niemand kwam op het idee er even een doekje over te halen.' Of: 'Zwezerik aangebrand, coquille met parmezaan wat te zout, maar het hoofdgerecht van vis was prima!'

Kijk, daar hebben we wat aan. Via Iens.nl weten we wat restaurants beloven (linkje naar de menukaart) en of die beloftes volgens de klanten worden ingelost. Dus: wie ontwikkelt de politieke variant, en schrijft hem vol met meningen?

We denken aan een politieke Iens.nl voor alle partijen in alle gemeentes. Ruggengraat wordt een objectief volgsysteem: hoe stemden raadsleden over dat zebrapad, hoeveel daken heeft GroenLinks bedekt met zonnepanelen, was dat volgens begroting en welke verkiezingsbeloftes zijn wel of niet ingelost? Daaromheen recensies: meningen van burgers die de lokale partijen wél gevolgd hebben. De subjectiviteit nemen we voor lief, net als op Iens.nl: we beseffen heus dat de soep niet zo heet gegeten... Enfin.

Voor de beoordeling van raadsleden nemen we graag Beoordeelmijnleraar.nl als voorbeeld. Over een leraar aardrijkskunde lezen wij daar: 'Ze gaat ervan uit dat je alles al weet. Als je huiswerk niet hebt gemaakt, moet je gelijk een briefje halen. En ze heeft geen toon in haar stem, waardoor je snel in slaap valt!' Geweldig site, maar waar is Beoordeelmijnraadslid.nl? Wij willen niet stemmen op een raadslid bij wie je in slaapt valt.

Volgsysteem à la Facebook

Wat we ook zouden waarderen, is een volgsysteem à la Facebook. Melden we ons via een 'join'-knop aan voor een feestje, dan worden we continu bijgepraat over de stand van zaken: cadeauwensen, dresscode en het programma. En achteraf natuurlijk de al dan niet beschamende foto's. Zo willen we ook stemmen: het feestje is dan de partij, de gastheer de politicus die ons op de hoogte houdt van de ontwikkelingen. E-mailadres laten we dan achter op het stembiljet, zodat het door ons gekozen raadslid wekelijks rapport kan uitbrengen.

Lokale politiek mag dan minder interessant zijn, het is concreter dan de landelijke en daarom beter afrekenbaar. Wat vooralsnog mist, is een site die het mogelijk maakt om na vier jaar wegglijken een weloverwogen keuze te maken.

Dit is er wél

■ Een landelijke recensiewebsite mag ontbreken, wel zijn er weer **Stemwijzers**. ProDemos ('Huis voor democratie en rechtsstaat') ontwikkelde deze voor 48 (deel-)gemeentes.

■ Stemwijzers zijn er niet alleen voor grotere gemeentes. Ook **kleinere gemeentes** als Achtkarspelen, Baarle-Nassau, Smallingerland en Tytsjerksteradiel doen mee.

De rubriek van Marike Stellin-ga verschijnt volgende week weer

Steven de Jong en Merlijn Kerkhof zijn redacteurs van *NRC Handelsblad* en *nrc.next*.